

ÚJRANYITÁS 2020

a Magyar Könyvtárosok Egyesülete és a
társszakmai szervezetek¹ szakmai ajánlása
a magyarországi könyvtárak és könyvtárosok
számára

2020. május

---

¹ Informatikai és Könyvtári Szövetség, Egyházi Könyvtárak Egyesülése, Könyvtárostanárok Egyesülete, Egyetemi Könyvtárigazgatók Kollégiuma, Magyar Orvosi Könyvtárak Szövetsége

1. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

Tekintettel a könyvtári ellátás sokszínű intézményrendszerére az újranitás tényleges időpontját és a nyitvatartás idejét az adott felhasználói kör igényeinek megfelelően kell a fenntartóknak és az intézményvezetőknek meghatározniuk, amint ezt a kormányzati intézkedések és a jogszabályok lehetővé teszik.

Az integrált intézményi keretben működő könyvtárak esetében nagyon fontos, hogy a könyvtár újranitása az intézmény teljes profiljához illeszkedő megoldások mentén kerüljön kialakításra, összhangban a fenntartói rendelkezésekkel.

Javasolt, hogy a (nyilvános) könyvtárak lehetőség szerint minél előbb kezdjék meg nyilvános szolgáltatási tevékenységüket, akár szűkített szolgáltatásokkal, szűkített nyitvatartási időben, mivel a könyvtárakat egyrészt a törvény kötelezi meghatározott feladataik ellátására, másrészt viszont szerződéses kötelezettség köti őket a beiratkozott könyvtárhasználók igényeinek kielégítésére.

A tapasztalatok szerint a kistélepüléseken több helyen értelmezési problémát okoz, hogy a könyvtári, információs és közösségi terekre is vonatkozik-e a 46/2020. Korm. rend. 5.§. A vonatkozó szabályozásban érdemes lenne egyértelműsíteni, hogy a járványügyi helyzetben a zárva- és nyitvatartással, a szolgáltatások biztosításával kapcsolatban ugyanazok a szabályok vonatkoznak rájuk is, mint a nyilvános könyvtárakra.

2. A MEGNYITÁS FELTÉTELEI

Munkatársak védelme

A szolgáltatások biztosításának átgondolása során alapvető szempont a könyvtári munkatársak egészségbiztonságának garantálása. A veszélyeztetett korú (60 év feletti) és a magasabb egészségügyi kockázatú munkatársakat továbbra is távmunkában, otthoni munkavégzési formában² ajánlott foglalkoztatni, illetve rotációs munkavégzéssel minimalizálni a személyes érintkezést.

A használókkal foglalkozó és az olvasói terekben tartózkodó munkatársak számára védő hatású lehet a maszkviselés kötelezővé tétele, a használók számára is ennek előírása szükséges. Az olvasói adminisztráció intézésekor, a helybenhasználat során és a közösségi terekben különösen javasolt.

A kesztyű használatának kötelezővé tételét érdemes megfontolni, és csak meghatározott esetekben elrendelni, mert szakértői vélemény alapján alkalmazása a fertőzés továbbadását nem akadályozza meg, egyes munkafolyamatok pedig nehezen végezhetőek el gumikesztyűben. Ezért inkább a kézfertőtlenítő gyakori használata javasolt (pl. könyvkiadásnál akár minden olvasó után).

A háttérben (nem olvasói terekben dolgozó) munkatársak esetén szintén szem előtt kell tartani a járványügyi előírásokat és javaslatokat: az egy helyiségben dolgozók létszámának maximalizálása, a védőtávolságok betartása mindenképpen szükséges a munkáltatók részéről.

---

² Egyoldalúan az intézményvezetés részéről 44 napot lehet elrendelni, a többit egyeztetni kell a dolgozóval.

A helyzethez kell igazítani a munkavédelemmel és a munkahelyi kockázatokkal kapcsolatos szabályzatokat. Gondoskodni kell róla, hogy ezeket valamennyi munkatárs megismerje és alkalmazza. Lehetőséget kell adni, hogy a munkatársak javaslatokat tegyenek intézkedésekre. Helyszínbemjárásokon kell dönteni arról, hogy a nyilvános terek mely pontjain szükséges és lehetséges plexi védőfal felszerelése.

- Kiemelten figyelni kell a különösen veszélyeztetett dolgozókra, akiknek súlyos egészségügyi problémája van – esetükben távmunka, otthoni munkavégzés javasolt.
- Az irodákban is, a nyilvános szolgálatokban is biztosítani kell a megfelelő távolságot a munkahelyek között.
- Értekezletek, megbeszélések céljára olyan helyszínt kell választani, ahol mindenki számára biztosítható a megfelelő távolság.
- Biztosítani kell a rugalmas munkaidőt (nem egyidőben történő munkakezdés, munkavégzés és befejezés), hogy ezzel is csökkenteni lehessen az egyidőben egy légtérben tartózkodók számát.
- Korlátozni kell az étkezőkben és a szociális helyiségekben az egyszerre ott tartózkodók számát.

Olvasók védelme

Az olvasói terekben az ott tartózkodók létszámát maximalizálni kell. Az egy olvasóra jutó terület meghatározásánál a kötelező távolságtartási szabályok mellett figyelembe kell venni a helyi adottságokat is (pl. nagy belmagasság esetén nem feltétlenül indokolt a 10 m²/fő).

Valamennyi könyvtárban javasolt megoldani a távolságtartást, pl. távolsági csíkok felrajzolásával, vagy az egyirányúsítással. Szükség esetén a bejáraton kívül várakozók számára is felfesthető a távolsági csík.

Az olvasóktól/könyvtárhasználóktól kötelezően elvárt a maszk és a kézfertőtlenítő használata, e nélkül nem engedélyezett a belépés. A gumikesztyű ajánlott. A használóknak maguknak kell gondoskodniuk a maszkról és a gumikesztyűről. A kézfertőtlenítés lehetőségét és a fertőzött eszközök hulladék gyűjtését az intézménynek kell megoldania. Kézfertőtlenítéshez javasolt az érintésmentes adagoló használata.

Javasolt kijelölni olyan munkatársakat, akik a biztonsági előírások betartását felügyelik, az ellenük vétőket figyelmeztetik.

Könyvtári terek

Az újrainytás előtt javasolt az intézmény fertőtlenítése különös tekintettel a közlekedés során érintésre kerülő tárgyakra, eszközökre és utána minden fázisban a napi rendszerű takarítás/fertőtlenítés megvalósítása.

A klímaberendezések kizárólag a hatályos jogszabályoknak megfelelő módon, teljes tisztítás, karbantartás után üzemeltethetők, mert zárt térben veszélyforrást jelentenek - a gyakori szellőztetés, levegőcsere erősen javallott.

A könyvtári terek (olvasó-kutatótermek, tanulószobák, tréningtermek) megnyitása tekintetében szükséges a jó gyakorlatok felderítése, ajánlás megfogalmazása a létszám-

kezelésről az általános biztonsági előírásokon túl (a teljes olvasótermi kapacitás hány %-a használható, a benttartózkodás időtartamának meghatározása és annak kezelése/kezelhetősége).

Kisebb létszámú csoportok (kutatók, PhD hallgatók) részére egyes szolgáltatások (pl. kutatóterem használatának biztosítása) korábbi bevezetése is javasolt lehet.

Könyvtári eszközök

A felhasználók általi közös géphasználattal kapcsolatban (olvasói fénymásolók, számítógépek) kötelezővé tehető a gyakori, használónkénti fertőtlenítés, valamint kézfertőtlenítő elhelyezése mellettük.

A másolatkészítés szolgáltatás kapcsán az *online megrendelés és online másolatküldés* a javasolt, illetve biztosítsunk egy nyomtatóval ellátott számítógépet is a felhasználóknak, lehetőleg elkülönített helyen. Vagy a felhasználó csak a kijelölt gépeket használhassa, de itt is konkrét szabályok betartásával pl. időkorlátozás, pendrive korlátozás, használónkénti fertőtlenítés stb.

Az olvasói számítógép használatban indokolt lehet a *két lépcsős szolgáltatási rend* bevezetése: első körben a katalógusban keresést és a raktári kérések indítását biztosító keresőgépek állhatnának csak az olvasók rendelkezésére. Ezt viszont mindenképpen biztosítani kellene, hiszen ez a könyvtárak egyik alapvető törvényi szolgáltatási kötelezettsége.

A kutatómunkához csak saját eszközt lehessen használni; majd a következő lépésben lehetne visszavezetni a teljes körű olvasói számítógép-használatot.

3. KÖNYVTÁRI SZOLGÁLTATÁSOK ÚJRAINDÍTÁSA TÖBB FÁZISBAN

Javasolt fázisok és lépések

1. lépés zárt ajtók mellett

- a munkatársak szeparált helyen dolgoznak + home office (távmunka)
- könyvek visszahozatala a bejáráshoz telepített leadóponton történik egyszerre egy olvasó belépésével
- plexifal védelem, maszkban, kesztyűben való visszavétel és 72 óra karantén a könyveknek, szeparált helyen
- előre összekészített könyvcsomagok kiadása-olvasó nem léphet be az épületbe
- házhozszállítás időseknek és rászorulóknak
- fokozott online tartalomszolgáltatás és kommunikáció
- szigorú higiénés feltételek mellett való munkavégzés, helyi takarítási rend kialakítása
- könyvtári udvarok, teraszok megnyitása lehetséges, ha megközelítésük épületen kívülről biztosítható

2. lépés nyitott ajtók mellett

- plexi lapok a pultokhoz (kötségvetés függvényében), vagy/és:
- táblák kihelyezése= Kérjük, itt várakozzon! felirattal
- csökkentett nyitvatartási idő

- jelölőszalagok a padlóra=távolságtartás jelölése a pultoknál
- maszk használata
- munkatársak váltott műszakban-mindig ugyanazok együtt
- belépők számának korlátozása
- adott számú kosár használata=mérhető látogatószám
- kölcsönzés, tájékoztatás működtetése
- közösségi terek zárva (pl. babasarok, tinisarok)
- mellékhelyiségek zárva
- helyben használat, reprográfia nem működik

3. lépés nyitott ajtók mellett

- teljes nyitvatartási idő
- munkatársak teljes műszakban
- meghatározott számú látogató lehet egyszerre a térben a m² arányában
- adott számú kosár használata=mérhető látogatószám
- reprográfia újra indítása
- helyben használat csak WIFI saját eszközzel
- kisebb közösségi terek megnyitása
- olvasószékek, pihenőkanapék hézagos elhelyezése, időszakos fertőtlenítés megszervezése
- klubfoglalkozások, kisközösségek találkozásai védőintézkedésekkel

4. lépés nyitott ajtók mellett

- teljes nyitvatartási idő
- minden munkatárs dolgozik
- belépők száma korlátlan
- helyben használat újra
- közösségi terek újranyitása
- rendezvények, könyvtári órák stb. megtarthatók

Egyéb átgondolásra javasolt szolgáltatási kérdések

- A szolgáltatások újraindítása terén a fokozatosság elvét kell követni.
- Az egyes fokozatokban érdemes korlátozni a bent tartózkodók számát, a bent tartózkodás idejét, és meg kell határozni a bent tartózkodás alatt végezhető tevékenységeket. Mindezeket egyedileg, az adott könyvtár sajátosságainak megfelelően kell meghatározni. A bent tartózkodók számának ellenőrzéséhez egyedi megoldásokat kell alkalmazni, pl. számláló a belépéskor, a szolgálatban levő könyvtáros személyes ellenőrzése, meghatározott számú őrjegy vagy kosár a látogatóknak, melyek használata kötelező. Ha elfogy, elértük az adott tér befogadóképességét, újabb látogatók csak akkor léphetnek be, ha a bent levők közül távoznak.
- A helyi adottságoktól függően kell kijelölni a belső közlekedés útvonalát annak érdekében, hogy a biztonságos távolságtartás betartható legyen.
- A helybenhasználat engedélyezéséig ajánlatos a nyilvános terekből az ülőbútorok eltávolítása vagy a kordonnal, bútorokkal történő leválasztás.
- Felül kell vizsgálni a számítógépek egymástól való távolságát, és szükség esetén távolabb kell helyezni őket egymástól.
- Szükség esetén módosítani kell a takarító személyzet beosztását, hogy a teljes nyitvatartási időben el tudják végezni a szükséges időközökben a felületek

fertőtlenítését. Ha ez nem megoldható, akkor a könyvtárosoknak kell ezt elvégezniük. Ebben az esetben a kislétszámú könyvtárakban szükségessé válhat megadott időközönként szolgáltatási szünet beiktatása. A takarító személyzet számára rendkívüli, a helyzethez igazodó oktatás szükséges.

- A nyilvános terekben is, a munkatársak által használt terekben is fedeles, lehetőleg pedálos kukákat kell használni. A szemetet minden esetben nylon szemeteszákban kell gyűjteni a kukákban, melyeket a szeméttel együtt lezárva kell kidobni. Az újrahasznosításuk tilos.
- Fokozottan kell figyelni a szellőző berendezések használatára, a szellőztetésre mind az irodákban, mind a nyilvános terekben. Az újranyitás előtt el kell végezni az esedékes karbantartást és tisztítást.
- A dolgozók számára a maszk, a gumikesztyű és a kézfertőtlenítő biztosítása a munkáltató kötelessége, de a dolgozó használhatja a saját maszkját is.
- Fokozottan kell figyelni a dohányzással kapcsolatos szabályok betartására, különös tekintettel a vírus levegőben történő, aeroszolos terjedésére.
- Jól olvasható, informatív tájékoztató feliratokat vagy piktogramokat kell elhelyezni, melyek felhívják a figyelmet a kötelezően betartandó higiénés szabályokra. A feliratokat minden érintett helyen (kézfertőtlenítők közelében, számítógépeknél, mosdókban stb.) el kell helyezni.
- Klímaberendezés esetén a nyári kánikulában is csak azokat szabad használni, melyek kinti levegőt juttatnak be.
- Az olvasóterem-kutatóterem részleges megnyitása az alábbiak szerint javasolt: előre foglalt időpontok alapján a fizikai távolság és az egészségügyi szabályozások figyelembevételével; számítógépek, önkiszolgáló funkciók használata csak akkor, ha a fertőtlenítésük megoldott.

4. EGYES KÖNYVTÁRI SZOLGÁLTATÁSOK ÚJRAINDÍTÁSA ÉS EZEK SPECIÁLIS FELTÉTELEI

A gyűjtemény használatával kapcsolatos javaslatok

- A veszélyhelyzet idején a személyes használatot követően 72 órára karanténba javasolt helyezni a dokumentumokat.
- Az új beiratkozások meggyorsítása érdekében lehetőséget kell adni az adatok előzetes online beküldésére. Így az olvasójegy előre elkészíthető és az adatok rögzíthetők, a személyes kontaktus az adatellenőrzés idejére rövidül.
- Pénzmozgással járó szolgáltatások igénybevételéhez egy adott könyvtárnagyság felett meg kell teremteni a kártyás fizetés lehetőségét.
- Az első lépcsőben kizárólag előre összekészített anyagok kölcsönzése történjen, egyeztetett időpontban.
- A karanténon kívül a könyvtári dokumentumok egyéb módszerrel történő fertőtlenítése nem indokolt, mert a fertőtlenítőszer vagy az eljárás károsíthatja a dokumentumot.
- Csak az utolsó fázisban javasolt a helybenhasználat engedélyezése. Ebbe egyaránt beletartozik a könyvek és a periodikumok olvasása, az olvasóterem és a helyismereti gyűjtemény használata, a számítógépek és önkiszolgáló másolóberendezések használata, a zenehallgatás és videó/filmnézés stb.
- *Konkrét olvasmányigény nélkül érkező olvasók számára összekészíthetünk 4-5 darabos „zsákmacska-csomag”-okat. Ezek lehetnek műfajukban egységesek, pl. csak krimik, csak kortárs magyar szépirodalom, stb., de*

lehetnek vegyesek is. A személyes kontaktus rövidítése érdekében ezeket a csomagokat csak egyben, válogatás nélkül lehet kikölcsönözni.

- Könyvtártól függően egyedi, az általánosnál hosszabb kölcsönzési határidők megállapítása a személyes kontaktusok csökkentése érdekében. A kölcsönzési határidő kitolása mellett élhetünk a hosszabbítási szám korlátozásának feloldásával is.
- A használók/kölcsönzők bátorítása arra, hogy idős rokonaik, barátaik, szomszédjaik számára is kölcsönözzenek és juttassák el számukra a könyveket.
- Könyvek házhoz szállítása, ahol a helyi feltételek ezt lehetővé teszik.

Dokumentumszolgáltatás

A szolgáltatások közül kiemelkedően fontos a dokumentumszolgáltatás (kölcsönzés, helyben használat) biztosítása, hiszen az interneten nem hozzáférhető dokumentumainkhoz való hozzájutásban már hónapok óta akadályoztatva vannak a felhasználóink.

Javasolt a dokumentum rendelés-előjegyzés bevezetése: történhet személyesen, e-mailben, vagy telefonon. Javaslat: a könyvtáros állítsa be a példányra az előjegyzést majd a könyvtár értesíti az átvétel időpontjáról és feltételeiről az olvasót (e-mail, telefon).

Amennyiben lehetőség van rá, törekedni kell az érintésmentes visszavételre. Amennyiben nincs lehetőség érintésmentes visszavételre, a dokumentumokkal és olvasókkal közvetlenül kapcsolatba kerülő munkatársak számát a minimálisra javasolt korlátozni, s számukra egyéni védőfelszerelést (kesztyű, maszk) szükséges biztosítani. A visszavett dokumentumok minden esetben kerüljenek karanténba minimum 72 órára. Lehetőség szerint külön helyiségben, felcímkézett tasakokban legyenek tárolva. A karantén idejének lejárta után ismét kölcsönözhető a dokumentum. Megoldást kell találni arra, hogy a katalógusban látszódjék, hogy a dokumentum a karantén lejárta előtt nem elérhető.

Karantén alkalmazása javasolt az új gyarapításból származó dokumentumok esetében is.

Kiemelten javasolt a könyvtárközi kölcsönzés előtérbe helyezése az újranyitás után is és ebben az esetben is elsősorban az elektronikus úton történő szolgáltatás. A könyvtárközi szolgáltatás igénybevételének ajánlott formái: pl. email, online űrlap, online katalógus, kérdezze a könyvtárost szolgáltatás stb.

Dokumentumtípusok speciális használati szabályai

A fertőtlenítőszerrel kezelhető dokumentumok esetében (bizonyos játékok, CD-k, DVD-k) nem szükséges a karanténba helyezés. A gyerekkönyvtárakból viszont ideiglenesen el kell távolítani azokat a játékokat (különös tekintettel a plüss babákra és a szőnyegekre, melyek nem fertőtleníthetők).

A napilapok, folyóiratok helyben használatára, olvasására csak az utolsó fázisban érdemes lehetőséget biztosítani. Érdemes felülvizsgálni, hogy milyen periodikumokat lehetséges a szokásos rendtől eltérően átmenetileg kölcsönözni. A helyben használt dokumentumoknál (könyvek esetében) külön szabály lehet, hogy az olvasó ne tegye vissza a helyére a használt könyveket, hogy az karanténba helyezhető legyen.

Használói csoportok eltérő használati feltételei

A kezdeti időszakban és amíg a pandémiás helyzet indokolja, eltérő idősávok legyenek a különböző korosztályok számára.

Ezzel kapcsolatban szükséges annak megfontolása, hogy a *veszélyeztetett korú* olvasóinkat hogyan fogadjuk, tegyen-e a könyvtáros szakma is védelmi intézkedéseket irányukba: legyen-e idősáv biztosítása számukra, esetleg érdemes végig gondolni, hogy őket csak egy második lépcsőben fogadjuk majd. Megoldást jelenthet az élelmiszerüzletekhez hasonlóan elkülönülő idősáv a 65 év felettiak és a 65 év alattiak számára.

Mivel a kisgyerekes családok nagyon nehéz időszakon vannak túl, amint lehetőség nyílik rá, ajánlott az ő számukra családi programok és napközis táborok szervezése. Az on-line szolgáltatások közül mindazok fenntartása, melyek beváltak a digitális tanrend ideje alatt, és segítséget nyújtottak akár a pedagógusoknak, akár a diákoknak vagy a szülőknek.

Idősek és mozgásukban korlátozottak számára ajánlott a könyvkiszállítás megszervezése, fenntartása.

A helybenhasználat engedélyezése után is érdemes korlátozni majd bizonyos könyvtári szolgáltatásokat, pl. a játékok, bábok és a babzsákok használatát.

A bezárás alatt bevezetett (lehetővé tett) szolgáltatások „megtartása”, esetleg fejlesztése

Az egész újraindítás legnagyobb kérdése, hogy mikor tudnak újra teljes munkarendben dolgozni a könyvtárak. Akkor lehet minden régi és új szolgáltatást működtetni, ha ez meg tud valósulni a napi gyakorlatban. Ehhez szükséges a szolgáltatások folyamatos fejlesztése, több munkatárs bevonása, új munkafolyamatok elsajátítása, megtanulása stb.

További fenntartásra javasolt szolgáltatások: pl. a 65 év felettiak és mozgásukban korlátozottak számára a könyvkiszállítás fenntartása vagy az online és digitális szolgáltatások - aktív közösségi média jelenlét, az állományokra épülő digitalizált tartalmak közvetítése, online térben lezajló akciók (pl. papírszínház mesék, online előadások, könyvbemutatók).

Területi ellátás

- A kistélepüléseken minden KSZR-rel kapcsolatos tevékenységet egyeztetni kell a település vezetésével, beleértve az ellátó könyvtárak munkatársainak helyszíni munkavégzését is, illetve a könyvtárbusz szolgáltatásait is.
- A szolgáltató helyekre mindaz vonatkozik, ami a fentiekben szerepel, de a helyi körülményekre vonatkoztatva. A szolgáltatásokat ezeken a helyeken is csak akkor és olyan ütemezésben szabad elindítani, ahogy a jogszabályok lehetővé teszik.

Könyvtári rendezvények

A könyvtári programok tekintetében minden esetben a hatályos jogszabályokat és kormányzati előírásait kell követni.

A 215/2020. Korm. rendelet megjelenése után több önkormányzati vezető azonnal jelezte, hogy kéri a kulturális intézményeket és a közgyűjteményeket, hogy a szülőket segítve szervezzenek nyári táborokat. A táborok szervezésekor és lebonyolításakor be kell tartani a 2020. május 20-án megjelent „Tájékoztatás a táboroztatás során betartandó járványügyi megelőző szabályokról” c. dokumentumban foglaltakat: <https://www.nnk.gov.hu/index.php/koronavirus-tajekoztato/652-tajekoztatas-a-taboroztatas-soran-betartando-jarvanyugyi-megelozo-szabalyokrol>

5. BIZALOMÉPÍTÉS ÉS KOMMUNIKÁCIÓ AZ ÚJRANYITÁSRÓL

Kiemelten fontosnak tekintjük a korrekt, egyértelmű tájékoztatást a nyitásról és a használat feltételeiről.

A bizalomépítés, mind a belső és külső kommunikációt illetően rendkívül fontos. Nemcsak az olvasókat, de a dolgozókat is megviseli ez a nehéz helyzet. Külön marketing kommunikáció javasolt mind a két csoport esetében.

Hogyan tudjuk megszólítani olvasóinkat? Akik nagyon várják a nyitást, azokkal nem lesz nehézség, de akiket jobban megszólított a digitális tartalmak fogyasztása, azok visszacsalogatása a megszokott rendezvényekhez, a hagyományos szolgáltatásainkhoz újabb feladat lehet. Akikben maradt a félelem, hogy elkapják a fertőzést, félnek a csoportos rendezvényektől, ezért nem jönnek el a programokra, azok megnyugtató, biztosítása szükséges, hogy a könyvtárban minden járványügyi előírást betartunk, óvintézkedéseket vezetünk be, stb. Érdemes végig gondolni, hogy milyen kedvezményeket tudunk az olvasók számára biztosítani, illetve méltányosságot érdemes gyakorolni az olvasói tartozások tekintetében is.

Kiemelten javasolt tájékoztatási teendők: információ nyújtása a megváltozott nyitvatartási időről és az alkalmazott szabályokról a sajtóban, a könyvtári honlapon, a közösségi médiában, az online katalógusban. Ezt segítheti a helyi médiával való jó kapcsolat is.

Az újranyitással kapcsolatos országos kommunikációban figyelni kell arra, hogy hogyan fogalmazunk. Ne jelenjenek meg általánosító, és így helyi szinten félrevezető hírek. Ne azt közöljük az országos médiában, hogy „2020. x. hónap x napjától kinyitnak a könyvtárak”, hanem azt, hogy „lehetőség van a könyvtárak újranyitására, de mielőtt elindul, tájékozódjon helyben”.

Szükségessé látunk egy országos egységes könyvtári médiakampányt az újranyitásról.

Az alábbi témákban javasolt az egyeztetés a fenntartóval: türelmi idő, könyvtári tagság meghosszabbítása, egyéb kompenzáció a kiesett szolgáltatási idő miatt, késedelmi díj esetleges elengedése. Mindenképpen javasolt a kényszerű bezárási időtartamra eső késedelmi díjak eltörlése, ezen időre az automatikus hosszabbítás.

Ha van e-mail értesítési lehetőség, tájékoztassák a használót a könyvtár nyitásának napjáról, az ideiglenes nyitvatartási rendről, az igénybe vehető szolgáltatásokról (visszavétel és megrendelt/előjegyzett dokumentumok kölcsönzése; tagság hosszabbítása), valamint egyéb „szabályokról”. Javasoljuk, hogy ne egyszerre menjen ki minden kölcsönzőnek a levél, hanem ütemezve.

Javasolt lépések és feladatok:

- nyitást megelőző kommunikáció felépítése
- új használati rend ismertetése (feliratok, vignetták)
- közösségi oldalak bevonása
- intézményen belüli egységes kommunikáció biztosítása
- tájékoztatás a nyitvatartás és az elérhető szolgáltatások bővülésének menetéről
- a kényelmi szolgáltatások népszerűsítése (előjegyzés, könyvesomagok)
- türelmi idő, beiratkozások meghosszabbítása és ezek kommunikációja
- Az OKN tematikájának részleges módosítása, hangsúlyt téve az újra elérhető szolgáltatásokra

6. INFOGRAFIKÁK, PLAKÁTOK, JÓGYAKORLATOK

- <https://guides.lib.virginia.edu/c.php?g=1009073&p=7310079>
- <https://new.brighton-hove.gov.uk/coronavirus-public-information-posters>
- <https://pancap.org/pancap-documents/physical-distancing-isolation-and-quarantine-coronavirus-awareness-poster/>
- <https://plumgroveinc.com/products/marketing/free-covid-19-coronavirus-sign-poster-templates/>
- https://www.alia.org.au/sites/default/files/COVID-19%20Staying%20safe%20in%20the%20library_A3%20poster.pdf
- <https://www.alia.org.au/were-back-campaign-toolkit-australian-public-libraries>
- <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/communication/index.html>
- <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/communication/social-media-toolkit.html>
- <https://www.health.gov.au/resources/publications/coronavirus-covid-19-keeping-your-distance>
- <https://www.healthvermont.gov/sites/default/files/documents/pdf/COVID-social-distancing-poster-ltr.pdf>
- <https://www.masslibsystem.org/blog/2020/03/04/coronavirus-resources-for-librarians/>
- <https://www.paho.org/en/covid-19-communication-materials>
- https://www.postermywall.com/index.php/art/template/a8880025e257a367d9c8330f99ffc9e2/covid-19-awareness-social-distancing-poster-design-template#.XsvvfsBS_cc
- <https://read.alia.org.au/australian-libraries-responding-covid-19-checklist-reopening-libraries>